

ტრავმისა და სექსუალობის როლი იდენტობის კონსტრუირებაში
სილვია პლათისა და ქეთი ნიჟარაძის შემოქმედებაში

მერი მეტრეველი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად

პროგრამა: უცხო ენათა ფილოლოგია და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა
(შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სალომე პატარიძე, ასისტენტ-პროფესორი, დოქტორი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოუქვეყნებელ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესის შესაბამისად.

მერი მეტრეველი 15.06.2023

მადლობა

მადლობას ვუხდით ჩემს მეგობრებსა და ოჯახის წევრებს, რომელთა მხარდაჭერის, თანადგომის და გამხნეების გარეშე ნაშრომს ვერ დავწერდი.

მადლობას ვუხდით ჩემი ცხოვრების მთავარ მოკავშირეს, ანდრო ყირიმელს.

მადლობას ვუხდით ჩემს სამეცნიერო ხელმძღვანელს, გამორჩეულად ძვირფას ადამიანს, სალომე პატარიძეს, მზრუნველობისთვის, ყურადღებისთვის, გამხნეებისა და საქმისადმი უზომო ერთგულებისთვის.

მადლობას ვუხდით ჩემს პირველ მასწავლებელს, რამაზ ჭილაიას, რომელმაც ლიტერატურის სიყვარული და სამყაროს განსხვავებულად აღქმა მასწავლა.

აბსტრაქტი

წინამდებარე კვლევის საკითხია ორი ქალი ავტორის სილვია პლათისა და ქეთი ნიჟარაძის შემოქმედების კვლევა და მათ რომანებში - „ავტოპორტრეტი“, „მზიანი მხარე“, „ზარხუფი“ სექსუალობისა და ტრავმის ძირითადი ნიშნების გამოვლენა, რომლებიც მთავარი პერსონაჟების - ლანას, სალომეს, ესთერის, იდენტობის კონსტრუირებაში მონაწილეობს.

ნაშრომის მიზანია, საკვლევ ტექსტებში შეისწავლოს ტრავმისა და სექსუალობის როლი ქალი-პერსონაჟების იდენტობის ფორმირებაში.

თეორიულ ჩარჩოდ გამოყენებული იქნა მიშელ ფუკოს ნაშრომები სექსუალობასა და ძალაუფლებრივი დისკურსის შესახებ, ზიგმუნდ ფროიდის თეორიები ისტერიასა და სექსუალობაზე, ლუსი ირიგარეისა და ელენ შოუვოლთერის მოსაზრებები პატრიარქალურ სამყაროში ქალის ადგილსა და *ქალურ წერაზე*, სექსუალობის პრობლემატიკა საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა სივრცეში და ტიპოლოგიური შედარებითი მეთოდი.

რომანების კვლევისას გამოვლინდა, რომ მიუხედავად სივრცითი და დროითი დაშორებისა, სილვია პლათისა და ქეთი ნიჟარაძის ნაწარმოებებში იკვეთება საერთო ფაქტორები, რომლებიც რომანის პერსონაჟების ქცევასა და მოქმედებას განსაზღვრავს. ნაწარმოებთა ანალიზისას გაირკვა, რომ პერსონაჟთა საერთო მახასიათებლები - ისტერია, *ქალური წერა*, თვითგანადგურებისკენ სწრაფვა, თითოეულ რომანში მსგავსი პრობლემატიკით არის განპირობებული. შედეგად, შედარებითი ანალიზის საფუძველზე, განისაზღვრა სექსუალობისა და ტრავმის როლის მნიშვნელობა პროტაგონისტთა იდენტობის ფორმირებაში.

საკვანძო სიტყვები: *სექსუალობა, ტრავმა, იდენტობა, ისტერია, სხეული*

Abstract

The issue of the master's thesis is the study of the work of two female authors, Sylvia Plath and Qeti Nizharadze, and to reveal the main signs of sexuality and trauma in their novels - "Self-Portrait", "Sunny Side", "The Bell Jar", which are used in the construction identities of the main characters, namely Lana, Salome and Esther.

The aim of the thesis is to study the role of trauma and sexuality in the formation of the identity of female characters in research texts.

The theoretical framework includes the works of Michel Foucault on sexuality and power discourse, Sigmund Freud's theories on hysteria and sexuality, Luce Irigaray's and Elaine Showalter's perspectives on the place of women in the patriarchal world and *feminine writing*, and the problematics of sexuality in the Soviet and Post-Soviet space. The typological comparative method was also employed.

A close examination of the novels revealed that despite the spatial and temporal distance, Sylvia Plath and Qeti Nizharadze's works share common factors that influence the characters' behavior and determine their actions. The study's findings indicate that the characters share common characteristics such as hysteria, *feminine writing*, a drive towards self-destruction, each stemming from a similar problem. Through comparative analysis, the study determined the significance of the role of sexuality and trauma in the shaping the identities of the protagonists.

Keywords: *sexuality, trauma, identity, hysteria, body*